

Imre Sándor 1820—1900.

1900. december 21-én hunyt el Hódmezővásárhelyen Imre Sándor 81-dik évében. Halálával nagy veszteség érte tudományos életünket, melynek egyik kimagasló alakja s Ferencz-József tud. egyetemünket, melynek nagy érdemű tanára volt. Főleg a magyar nyelvészet s irodalomtörténet terén fejtett ki tevékeny munkásságot. Mikor Hunfalvy Pál megindította a Magyar Nyelvészeti cz. folyóiratot, legbuzgóbb munkatása Imre Sándor lett s itt különösen a magyar időalakok kérdésének tisztázásával szerzett magának érdemeket. Első sorban e folyóirat hasábjain kifejtett eredményes munkássága alapján választotta meg a M. Tud. Akadémia 1858-ban levelező tagjává. A nyelvészeti maradt mindvégig kedvelt tanulmánya s főleg a magyar nyelv és nyelvtudomány történetében buvázkodott. Ez irányú munkásságának kiváló termékei Geleji Katona Istvánról s Beregszászi Nagy Pálról írt tanulmányai, továbbá „A magyar nyelv s nyelvtudomány rövid története“ cz. műve, melynek csak első kötete jelent meg s a magyar nyelv ó- és középkorát (a codexek nyelvét) tárgyalja. A nyelvészettel szorosan összefüggnek a magyar nyelvújításra vonatkozó tanulmányai is, melyek közül „A magyar nyelvújítás óta divatba jött idegen és hibás szólások bírálata“ cz. művét, „Nyelvtörténeti tanulságok a nyelvújításra nézve“ cz. munkáját s Arany Szépirodalmi Figyelőjében megjelent „Kazinczy nyelvújítása“ cz. értekezését emeljük ki.

Irodalomtörténeti munkáiban is folytonos tekintettel van a nyelvre 1866-ban s később több kiadásban megjelent irodalomtörténetében egyszersmind nyelvünk történeti fejlődését is bemutatja. A nyelvet vizsgálja különböző megnyilatkozásaiban „A dal nyelvéről“, „A néphumor a régiebb magyar irodalomban“, „A középkori magyar irodalom stíljáról“ cz. műveiben is. Szeretettel foglalkozik ezen kívül a népdallal s a magyar közmondásokkal.

Gazdag munkásságáért minden nevesebb tudományos és szépirodalmi testület sietett őt kitüntetni. A M. Tud. Akadémia 1879-ben rendes tagjává választotta, szintugy tagja lett 1878-ban a Kisfaludy-Társaságnak. Tiszteleti tagja volt az Erdélyi Irod. Társaságnak és a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond társaságnak. Gazdag munkássága alapján hívta meg Trefort Agoston mint debreczeni gymnasiumi tanárt egyetemünk alapításakor. 1872-ben, a bölc-, nyelv- és történettudományi karhoz rendes tanárnak s abban az időben méltóbb férfiival alig lehetett volna a magyar nyelv- és irodalomtörténet tanszékét betölteni. Tanárkodása alatt a karnak 1872/3-ban dekánja, az egyetemnek 1878/79-ben rectora volt. Tanítványai szeretetétől, kartársai becsületétől kisérve, ő Felségétől a vaskoronarenddel kitüntetve, 1886-ban ment a jól megérdemelt nyugalomba és családja körébe, Hódmezővásárhelyre vonult vissza.

H. I.

Kemény János és Lónyay Anna levelezése (1656—1662.)
Tóth Ernő közleménye a „Történelmi Tár“ 1900. évfolyamából
különnyomatban is megjelent (Budapest, 1900. 60. l.) Erdély